

bil naprej; pa kaj, ko vozi samo en osebni vlak na dan. Ni mi kazalo drugega nego počakati do jutra, pa bodi dolgčas še tako velik.

Pozabil sem bil vzeti v mesto svoj turški fes. Vsi so me radovedno ogledovali, češ: Kaj pa ta tujec išče po Adrianopolu? Na cesti se je igrala kopa otrok. Smejali so se mojemu evropskemu pokrivalu, češ: Ta-le pa še fesa nima!

XL.

„Mustafa - Paša!“ so vpili „fertigči“, ko smo prijadrali do zadnje turške postaje. Zapuščali smo turško cesarstvo, dospeli smo do prve slovanske države oziroma državice na Balkanu, do kneževine Bolgarije. V lepi cirilici se blesti napis prve bolgarske „stančije“: Харманлий (Harmanlij). Izginile so tiste čudne turške kljuke; po celem Balkanu tja gori do Belgrada nas bo spremljala slovanska cirilica. Počasi izginejo tudi rdeči fesi; njih mesto zavzame siva ali črna bolgarska kučma. Izgineta „fertig“ in „tamam“; sprevodniki kličejo le še: „Gotovo!“ Mladi Bolgarčki ti vpijejo: „Vodica studena!“ na večjih postajah pa ti ponujajo: „Vino, pivo, pugačice!“ Z eno besedo: zašel si med svoje najjužnejše brate Bolgare. Neko veselje občutiš v svojem srcu, da jih moreš pozdraviti v lepodoneči slovanščini. Res, da sta slovenščina in bolgarščina precej različna jezika, vendar pa kmalu razumete Bolgarja. Svoje bratstvo ti pa dokazujeta Bolgar in Srbin s tem, da te — tikata. Vikajo te samo najizobraženejši in najbolj gosposki ljudje; nižje ljudstvo te pa vseskozi tika. Sprejel sem takoj to ponujeno mi bratstvo in jih tudi tikal.

Zavili smo v Vzhodno Rumelijo.

Mnogo let sem trgal hlače po gimnaziji; pa, da me je pri maturi profesor vprašal, čigava je pravzaprav Vzhodna Rumelija, ne bi mu bil dal povoljnega odgovora.

Oni del Bolgarije, katerega loči od prave kneževine visoki Balkan, in katerega pretaka Marica s svojimi dotoki, se imenuje Južna Bolgarija, službeno pa Vzhodna Ru-

melija. Do l. 1878. je bila vedno v turški oblasti. Berolinski kongres pa je določil, da bodi Vzhodna Rumelija samosvoja provincija, seveda pod vrhovnim pokroviteljstvom turškega sultana. Upravlja naj se provincija sama; edinole guvernerja določa in potrjuje visoka porta. Pri tem je tudi v resnici ostalo nekaj let. L. 1885. pa je nastala v Plovdivu, v glavnem mestu Rumelije, vstaja, ki ni stala nikakršnih krvavih žrtev. Ljudstvo, po večini Bolgari, so zahtevali, da se Rumelija združi s kneževino Bolgarijo. Tedanji knez Aleksander se je vdal, in Rumelija in Bolgarija sta se združili.

Carigrad: Kurdski prodajavec sadja.

Sultan je odločno protestiral, in ruski car je nevoljno zmajeval z glavo, češ: „Zakaj rušite mir na Balkanu?“ Toda bilo je zastonj. Od l. 1885. pripada Rumelija v resnici h kneževini. Edini srbski kralj Milan se je čutil žaljenega v svojem pravicoljubju. „Rumelijo nazaj ali pa se bojujva!“ se je glasil njegov „ultimatum“. Prišlo je do bratomorne vojske med Srbi in Bolgari, in ta boj se je, kakor znano, nesrečno obnesel za Srbe. V Rumeliji so sedaj nastavljeni samo bolgarski uradniki, in rabi se izključno bolgarski denar; še celo colninsko mejo so prestavili do postaje Mustafa-Paša.